ధర్మసంస్థాపనార్థం

కథల సంపుటి

వేమూరి వేంకటేశ్వరరావు

విషయ సూచిక

వేమూరి వేంకటేశ్వరరావు ఇతర రచనలు

తొలిపలుకు

1. ధర్మసంస్థాపనార్థం
2. ఎమిలీ
3. అవధులు
4. ఉపతాపి నేర్పిన పాఠం
5. శృతి మించిన రాగం
6. మరోలోకం
7. తిరుగులేని ప్రయాణం
8. బొమ్మలూరు
9. శిక్ష
10. పెళ్లి చేసి చూడు
11. ఇల్లు కట్టి చూడు
12.బల్లి ఫలితం
13. జాతకబలం
14. ఓ పెన్నీ, నా పెన్నీ!

వేమూరి వేంకటేశ్వరరావు తెలుగు పుస్తకాలు

1. English-Telugu & Telugu-English Dictionary & Thesaurus, Asian Educational Services, New Delhi, 2002. ఈ నిఘంటువుని తెలుగు వికీపీడియాలో ఉచితంగా కూడ సంప్రదించవచ్చు. https://te.wikipedia.org/wiki/
2. జీవరహాశ్యం, ప్రతులు అలభ్యం
3. రసగంధాయ రసాయనం, ప్రతులు అలభ్యం
4. కించిత్ భోగో భవిష్యతి, ప్రతులు అలభ్యం (వైజ్ఞానిక కథలు)
5. అమెరికా అనుభవాలు, ఎమెస్కో
6. జీవనది: రక్తం కథ, కినిగె.
7. నిత్యజీవితంలో రసాయనశాస్త్రం, కినిగె.
8. విశ్వస్వరూపం, కినిగె.
9. ప్రాణి ఎలా పుట్టింది?, కినిగె.
10. మహాయానం, కినిగె. (వైజ్ఞానిక కల్పనలు)
11. రామానుజన్ నుండి ఇటూ అటూ, కినిగె.

వేమూరి వేంకటేశ్వరరావు జీవిత సంగ్రహం

భారతదేశంలో తుని, మచిలీపట్నం, కాకినాడలలో విద్యాభ్యాసం. ఉన్నత విద్యకి 1961 లో అమెరికా ప్రయాణం. ప్రస్తుతం యూనివర్సిటీ ఆఫ్ కేలిఫోర్నియా, డేవిస్ కేంద్రంలో విశ్రాంత ఆచార్యులు. నివాసం ప్లెజంటన్, కేలిఫోర్నియాలో. సైన్సు విషయాల మీద విశేషంగా తెలుగులో రాసేరు. యూనివర్సిటీ ఆఫ్ కేలిఫోర్నియా, బర్క్లీ కేంద్రంలో తెలుగు పీఠం స్థాపించడానికి అవిరామంగా పాటుపడుతున్నారు.

తొలిపలుకు

ఈ పుస్తకంలో ప్రచురణకి నేను రాసిన కథలలో పదునాల్గింటిని ఎంపిక చేసేను. ఈ ఎంపికలో వైవిధ్యతకి పెద్ద పీట వేసేను. కొన్ని పెద్ద కథలు, కొన్ని చిన్న కథలు. వీటిల్లో కొన్ని నిజంగా జరిగిన సంఘటనలని ఆధారంగా చేసుకుని అల్లిన కథలైతే కొన్ని పూర్తిగా కల్పితాలు. కొన్ని నేను ఎప్పుడో రాసినవి అయితే కొన్ని ఇటీవల రాసినవి. కొన్ని భారతదేశం నేపథ్యంలో రాసినవి, కొన్ని అమెరికా నేపథ్యంలో రాసినవి. కొన్ని పెద్దల కోసం రాసినవి, కొన్ని పిల్లల కోసం రాసినవి. ఒకటి కథ కానేకాదు.

ధర్మసంస్థాపనార్థం ఈ సంకలనంలో చేర్చిన కథలన్నిటిలోనూ పాత కథ. ఇది "తిరగేసిన" పత్తేదారీకథ; అంటే అర్థం ఏమిటో చదివితే మీకే తెలుస్తుంది. ఎమిలీ నిజంగా అమెరికాలో జరిగిన పత్తేదారీ కథ. అవధులు, ఉపతాపి నేర్పిన పాఠం, శృతిమించిన రాగం – ఈ మూడూ ఒక దృష్టితో చూస్తే పత్తేదారీ కథలే కాని ఇక్కడ పత్తేదారు వైద్యుడు. ఈ కథలలో వర్ణించిన సంఘటనలలో కల్పన లేదు. ఒక వైద్యుడి దగ్గరకి ఒకరు సలహా కోసం వెళ్లినప్పుడు ఆ వైద్యుడు రోగనిర్ణయం ఎలా చేసేడో చెప్పే కథలు ఇవి; నిజంగా జరిగినవి! మరోలోకం, తిరుగులేని ప్రయాణం, బొమ్మలూరు, శిక్ష – ఈ నాలుగూ పక్కా వైజ్ఞానిక కల్పనలు. ఈ కథలలోని కథావస్తువులు కాలాతీతాలు, అనుభవాతీతాలు. ఈ ఊహాచిత్రణలని చదివి ఆనందించాలంటే మనస్సుని అలవాటు పడ్డ పరిధి బయటకి పంపాలి. ఇవి పూర్తిగా కల్పించి రాసినవి. తరువాత వచ్చే పెళ్లి చేసి చూడు, ఇల్లు కట్టి చూడు, బల్లి ఫలితం నిజంగా భారతదేశంలో – నా అనుభవంలో – జరిగిన సంఘటనలని ఆధారంగా చేసుకుని రాసినవి. అక్కడక్కడ పేర్లు మార్చడం జరిగింది కాని సంఘటనలలో కల్పన ఏమీలేదు. చివరి రెండింటిలో జాతక బలం చిన్న పిల్లలకి చెప్పడానికి వీలయిన కథ. చివరికి మిగిలిన "ఓ పెన్నీ, నా పెన్నీ" కథ కానేకాదు.

వేమూరి వేంకటేశ్వరరావు

ప్లెజెంటన్, కేలిఫోర్నియా, 2016

ధర్మసంస్థాపనార్థం

1

ఇసక వేస్తే రాలనంత జనం ఉన్నారు. పత్రికల వాళ్లు. ఫోటోగ్రాఫర్లు...ఉహ్! ఒకరేమిటి! కోలాహలానికి కొదువ లేదు.

జడ్జీ గారు ఆయన గదిలోంచి బయటకు వస్తున్నారని తెలియజెయ్యడానికి డఫేదారు గాభరాగా ముందుకి వచ్చి అందరినీ నిశ్శబ్దంగా ఉండమని గొంతెత్తి అరిచేడు.

ధర్మరాజు ఆఖరి దమ్ము గట్టిగా లాగి, సిగరెట్టుని బూటు కాలి కింద వేసి గట్టిగా రాసేడు.

జడ్జీగారు వచ్చి కుర్చీలో కూర్చున్నారు. చీమ చిటుక్కుమన్నా వినిపించేంత నిశ్శబ్దంగా అయిపోయింది కోర్టు. తీర్పు ఎటు తిరుగుతుందో అన్న ఉత్కంఠతో ఇరు పక్షాల వారూ ఊపిరి బిగపట్టి కూర్చుని ఉన్నారు.

అటో, ఇటో తూగే తులాదండంలా ఉంది రవణ బతుకు. భవిష్యత్తు అంతా బండ పాలు అవుతుందేమోనన్న భయంతో బితుకు బితుకు మంటోంది అతని హృదయం.

గత రెండు నెలలబట్టీ జరుతూన్న తంతు వల్ల మానుతూన్న గాయం రేపినట్లయింది. ప్రతీకార వాంఛతో ఆమె హృదయం భగభగ లాడుతోంది. పండంటి తన కాపురంలో ఈ విధంగా చిచ్చు పెట్టిన కిరాతకుడు కఠినమైన శిక్ష పొందడం భగవదేచ్ఛగా భావిస్తోంది భారతి.

భారతి జమిందారు గారి కోడలు. జమిందారు గారు తన పలుకుబడినంతా ఉపయోగించి, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు గారి చేత కేసు స్వయంగా నడిపిస్తున్నారు.

కంచు గంట లాంటి జడ్జి గారి కంఠం కోర్టు గదిలో ప్రతిధ్వనించింది: "నిందితుడు నిర్దోషి అని న్యాయస్థానం నిర్ణయిస్తున్నాది కనుక నిందితుడిని స్వేచ్ఛగా వదలి పెట్టవలసిందిగా పోలీసులకి కోర్టు వారు..."

నిశ్చలంగా, నిశ్శబ్దంగా కోర్టులో కూర్చున్న జనాలలో ఒక్క సారి చైతన్యం పెల్లుబికింది. తీర్పు విన్న భారతి స్థాణువులా నిశ్చేష్టురాలై కుర్చీలో కూలబడిపోయింది. పాలిపోయిన పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ ముఖం వంక చూసింది, భారతి. తమకి అనుకూలంగా తీర్పు లభించకపోతే పై కోర్టులో అప్పీలు చేసుకునే హక్కు నిందితుడికి ఉంది కాని, ఇదే విధమైన హక్కు

నేరం మోపిన ప్రాసిక్యూషన్ వారికి లేదు. ఒక వ్యక్తిని, ఒకే నేరానికి, ఒకటి కంటె ఎక్కువ సార్లు కోర్టుకి ఈడ్చుకు వెళ్లే హక్కు ప్రాసిక్యూషన్ వారికి కాని, తద్రూపేణా భారతి కాని లేదు!

తనకి జరిగిన అన్యాయానికి ప్రతీకారం జరగలేదు. తనెక్కడ? తన అంతస్తు ఎక్కడ? తన ఐశ్వర్యం ఎక్కడ? ఇంత పరపతీ కోర్టులో పనికొచ్చింది కాదు. ఇది సహించరాని విషయం.

"ఇది సహించరాని విషయం!"

తన మనస్సులోని మాటనే ఎవరో పైకి అంటూన్నట్లు భారతి చెవులకి వినిపించింది.. భారతి తల పైకెత్తి చూసింది.

"క్షమించాలి. న్యాయం వక్రించిందని మీరనుకుంటూ ఉంటే మీరు నాతో ఒకసారి మాట్లాడడం మంచిది. ఉభయత్రా మంచిది." అంటూ ధర్మరాజు తన విజిటింగ్ కార్డు భారతి చేతిలో ఉంచేడు.

అందమైన విగ్రహం. వేషభాషలు ఆకర్షణీయంగానే ఉన్నాయి. మంచి ఎత్తరి. సన్నని పెదాలు. ఫ్రెంచి కట్ మీసాలు. నల్లద్దాల కళ్లజోడు. చేతిలో ఉన్న కార్డు వైపు చూసింది భారతి.

"ధర్మం చర అండ్ కంపెనీ?!" ప్రశ్నార్థకం, ఆశ్చర్యార్థకం ఒకే గుక్కలో మేళవిస్తూ, విజిటింగ్ కార్డుని వేలితో చూపిస్తూ అడిగింది భారతి.

"ష్!" నిశ్శబ్దం అన్నట్లు చూపుడు వేలిని పెదాల మీద ఆనించి, "కొంచెం ఏకాంతంగా మాట్లాడుకుందాం, వస్తారా?"

జనాలని తోసుకుని ఇరువురు కోర్టులోంచి బయట పడ్డారు.

2

సి-వ్యు హొటేలు వరండాలో కూర్చుని, సముద్రాన్ని చూస్తూ, కాఫీ తాగుతున్నారు ధర్మరాజూ, భారతీ!

ఉండబట్టలేక భారతే విషయాన్ని కదిపింది.

"నాకు కోర్టులో జరిగిన అన్యాయాన్ని సరిదిద్దుతాననేగా మీరనేది?"

భారతి కళ్లల్లోకి సూటిగా చూసేడు ధర్మరాజు. భారతి మంచి అందగత్తె! నాజూకైన విగ్రహం. ముప్ఫయ్ ఏళ్లయినా నిండని పండంటి నిండైన వయస్సు.

“చుడండి, భారతీ! వెన్నెల రాత్రులన్నీ ఇంకా ముందే ఉన్నాయి. పండు వంటి మీ జీవితాన్ని బుగ్గి చేసిన కిరాతకుడికి తగిన శాస్తి జరపాలని లేదా?” తన ప్రశ్నలో ఉన్న అంతరార్థం అందుకోమన్నట్లు భారతి వైపు చూశాడు ధర్మరాజు.

“కిరాయికి కూనీయా?” అనుమానంగానే అడిగింది.

ధర్మరాజుకి విపరీతంగా కోపం రాలేదు. ముఖం ఎర్రగా జేవురించనూ లేదు. లిప్తమాత్రపు కాలం నిశ్శబ్దంగా ఊరుకున్నాడు, ఏదో ఆలోచిస్తున్నవాడిలా.

“ఎర్ర సిరా చూస్తే నాకు ముఖం తిరుగుతుందని చెబితే మీరు నమ్ముతారా?”

“అయితే మీరనేది?"

“మీ కసి తీరడానికి అవకాశం కల్పిస్తానంటున్నాను.”

“బెండడిలో రాయి మరొకరి చేత వేయిస్తానంటారు?”

ధర్మరాజు మెదలకుండా, మౌనంగా సముద్రం వైపు చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

“ఈ పని చేయించినందుకు మీ ఫీజు?” భారతి కొంచెం అసహనంగా అడిగింది.

“పది వేలు!” కంగకుండా సమాధానం చెప్పేడు, ధర్మరాజు.

“అందులో అయిదు వేలు అడ్వాన్సుగా ఇమ్మంటారు. పని జరిగిన తరువాత మిగిలినది పుచ్చుకుంటారు. అవునా? ఆ అయిదు వేలూ పట్టుకుని మీరు ఉడాయిస్తే నేను దొంగాడికి తేలు కుట్టిన మాదిరి కిక్కురుమనకుండా…..”

సన్నని ఫ్రెంచి కట్ మీసాల మధ్య నుండి ధర్మరాజు చిన్నగా నవ్వేడు. “నోట్లో ఉన్న మాట అందుకున్నారు. మనస్సులో మర్మం లేకుండా చెబుతున్నాను. నిజంగా నా పథకం అదే! అంటే, అడ్వాన్సు అడగడం మాట. ఉడాయించడం మాట కాదు. కాని మీకంత అపనమ్మకంగా ఉంటే అడ్వాన్సు ఇవ్వనక్కర లేదు. ఫలితం చూసిన తరువాత పది వేలూ ఒకే సారి ఇచ్చినా పరవా లేదు.”

ధర్మరాజు ప్లేటు ఫిరాయించేసరికి భారతికి అనుమానం వేసింది. కిరాయికి కూనీ చేయిస్తానంటున్నాడు. అడ్వాన్సు ఇవ్వకపోయినా పరవా లేదంటున్నాడు. ఎర్ర సిరా చూస్తే చాలు ముఖం తిరుగుతుందంటున్నాడు. రౌడీలా, గళ్ల లుంగీ,

చెవిలో బీడీతో ఉన్నాడా అంటే అదీ లేదు. ఊదెస్తే పడిపోయేలా ఉన్నాడు. ఇటువంటి వ్యవహారాలలో ఆది నిష్ఠూరం మంచిదని అనుమానం వెళ్లగక్కింది, భారతి.

"మీ మాట మీరు నిలబెట్టుకున్న తరువాత మీకు నేను నామం పెడితే అప్పుడేమి చేస్తారు?"

"ఈ మాత్రపు విషయాలు ఆకళింపు చేసుకోకుండా మేము వ్యాపారంలో వారం రోజులు కూడ ఉండలేం. మాకు కావలిసినదల్లా మీ మాట. అంతే. తరువాత మీరు మాకు నామం పెడతానంటారా? పెట్టండి. రవణ లేదూ. ఇప్పటికే అతను మీకు ఒక నామం పెట్టేడు. పెట్టేడు అందామా, చెరిపేడు అందామా?...." అంటూ వాక్యం మధ్యలోనే ఆపేసి భారతి వైపు చూసేడు ధర్మరాజు. అతని కంఠంలో వ్యంగ్యం గోచరించలేదు కాని భారతికి ధర్మరాజు శక్తి సామర్ధ్యాల మీద శంక పోయింది.

"సరే! మీరు ఆరంభ శూరులు కారనిన్నీ, ఇదేమీ కుర్రకారు కొంటె వ్యవహారం కాదనిన్నీ నాకు నమ్మకం కుదిరింది. మీరు అడగకపోయినా నేనే అడ్వాన్సుగా అయిదు వేలు ఇస్తున్నాను," అంటూ భారతి చెక్కు పుస్తకం తీసి "ఎలా రాయమంటారు?" అని అడిగింది.

"నా పేరు మీదనే రాయండి. ఇందులో భయపడవలసినది ఏమీ లేదు. మా కంపెనీని పబ్లిక్ గా రిజిష్టరు చేయించి మరీ నడుపుతున్నాను," అని అభయం ఇచ్చేడు ధర్మరాజు.

భారతి చెక్కు రాసి ధర్మరాజు చేతికి ఇచ్చింది. చెక్కు అందుకుంటున్నప్పుడు అతని దరహాస వదనం వర్ణించడం అంత తేలిక కాదు.

3

అదే దరహాస వదనాన్ని వర్ణించడం ఎలాగో తలుపుచాటు నుండి చూస్తూన్న రవణకి కూడ అర్థం కాలేదు. మసక మసకగా ఉన్న సంధ్య వెలుగులో ఆగంతకుని విగ్రహం లీలగా కనిపించింది, రవణకి.

"క్షమించాలి, రవణ గారూ! మీతో కొంచెం వ్యవహారం మాట్లాడడానికి వచ్చేను. కొంచెం లోపలికి రావచ్చా? మన సంభాషణ ఉభయత్రా శ్రేయస్కరమనే నమ్మకంతోనే వచ్చాను," అంటూ విజిటింగ్ కార్డు ఒకటి తలుపు సందులోంచి రవణకి అందించేడు ధర్మరాజు.

ధర్మరాజుని లోపలికి ఆహ్వానించకుండా బయటే నిలబెట్టి, గుడ్డిగా వెలుగుతూన్న కిరసనాయిలు దీపం పెద్దది చేసి ఆ కార్డుని పరికించి చూసేడు, రవణ.

"సత్యం వద – టేక్స్ స్పెషలిస్ట్ – రవణ" అని ముచ్చటయిన అచ్చులో తన పేరు కనిపించేసరికి ఆశ్చర్యంతో కనుబొమలు పైకెత్తి, ప్రశ్నార్థకంగా ధర్మరాజు వైపు చూశాడు రవణ.

"క్షమించాలి. మీ పెర్మిషను తీసుకోకుండా కార్డులు అచ్చు వేయించవలసి వచ్చింది. నేను మీకు ఇచ్చే ఉద్యోగం మీరు నిరాకరించరనే ధీమాతో విజిటింగ్ కార్డులు అచ్చు వేయించేసేను."

"ఉద్యోగం ఏమిటి?" కొంచెం కరుకుగానే వచ్చింది రవణ కంఠస్వరం.

"ష్! కొంచెం నెమ్మదిగా లోపల మాట్లాడుకుంటే...."

రవణ తలుపు పూర్తిగా తెరచి ఆగంతకుడిని లోపల ప్రవేశపెట్టేడు. ధర్మరాజు చుట్టూ కలయజూసేడు. గదిలో దరిద్రం తాండవిస్తోంది: నులక మంచం. కుంటి కుర్చీలు. కిరసనాయిలు దీపం.

"మిమ్మల్ని ఈ మధ్య ఎక్కడో చూసినట్లు ఉందే!" వెలుగులో స్పుటంగా కనిపిస్తూన్న వ్యక్తిని చూస్తూ అన్నాడు రవణ.

"కోర్టులో చూసి ఉంటారు. ఆఁ, అన్నట్లు నా పేరు ధర్మరాజు" అని తనని తాను పరిచయం చేసికుంటూ చెయ్యి ముందుకు చాచేడు. ఇద్దరూ కరచాలనం చెసేరు. ధర్మరాజు అక్కడున్న ఒక పాత కుర్చీని ముందుకి లాగి, దాని మీద తన జేబు రుమాలు పరచి, దాని మీద కూర్చున్నాడు.

"నా కథంతా కోర్టులో చూసి కూడ నాకు ఉద్యోగం ఇస్తానంటూ ముందుకి రాడానికి మీకు దమ్ములు ఎక్కడనుంది వచ్చేయి? ఇందులో ఏదో మోసం ఉండి ఉంటుంది."

"మోసం?" ధర్మరాజు బిగ్గరగా నవ్వేడు. "ఒక వేళ జమీందారు హత్య కేసులో మీరే నిజంగా నేరస్తులైనా అదే నేరాన్ని నేను కాదు కదా ఆ బ్రహ్మ దేవుడు కూడా మీమీద మళ్లా మోపలేడు. మీ మీద కోర్టులో విచారణ జరిగిపోయింది. మీరు నిర్దోషి అని న్యాయస్థానం తీర్మానించింది. "ఈ తీర్మానం మాకు నచ్చ లేదు, మరొక సారి దావా వేస్తాం" అనడానికి ప్రభుత్వానికి హక్కు లేదు. ఇది లా పోయింటు.

“నేను ప్రతిపాదించేది మోసం కాదు. అవకాశం. మించితే దొరకని మంచి తరుణం. వారానికి రెండు వందలు జీతం. కంపెనీ కారులో తిరగడం. కేంపుకి వెళ్లినప్పుడల్లా రోజుకి పది రూపాయలు బేటా. మీరు కంపెనీకి తీసుకువచ్చిన లాభంలో కమిషన్. కారు ఖర్చులు మావే.”

రవణ ముఖంలో కళవళికలు మారతాయని ధర్మరాజుకి ఎప్పుడో తెలుసు. మారకేంజేస్తాయి?

“మాయ మర్మాలు లేకుండా ఈ కలికాలంలో బిళ్లకుడుములు లాంటి డబ్బులు ఎవరిస్తారండీ? కారిచ్చి, పెళ్లికొడుకులా తిరగమంటున్నారు. నేను చెయ్యవలసిన విధులన్నీ వివరంగా చెబితే కాని….” రవణ నీళ్లు నమలడం మొదలు పెట్టేడు. దొరికిన అవకాశం జారవిడుచుకోవాలని లేదు. ఉద్యోగం దొరకడమే గగనమైపోతూన్న ఈ రోజుల్లో సిరిరా మోకాలొడ్డడం మంచిది కాదేమో.

“మీ పరిస్థితి నేను అర్థం చేసుకోగలను. సత్యం వద అండ్ కో గురించి మరికొంచెం వివరంగా చెబుతాను. మా కంపెనీలో గుమస్తాలు, ఎక్కవుంటెంట్లు, బుక్ కీపర్లు, వగైరాలు చాలమంది ఉన్నారు. రోగులకి వైద్యులు ఎలాగో, వ్యాజ్యాలలో పడ్డవాళ్లకి వకీళ్లు ఎలాగో, అలాగే వ్యాపారస్తులకి మేము. మేము పది కాలాల బట్టి పాతుకుపోయి ఉన్న వాళ్లమి కాదు; మాది కొంచెం కొత్త కంపెనీ. కనుక మా ఉనికి, మేము చేసే సపర్యలు గురించి చాల మందికి తెలియదు. మీరు చెయ్యబోయే ఉద్యోగం వల్ల మా ఉనికి నలుగురుకీ తెలుస్తుంది. మీరు చెయ్యవలసిన పని చాల సులభం. ఊరూరుకీ వెళ్లి, ప్రత్యేకించి చిన్న ఊళ్లకి వెళ్లి, అక్కడ వ్యాపారస్తులని కలుసుకోవాలి మీరు. ఈ రోజులలో బ్లేక్ మార్కెట్ చెయ్యని వ్యాపారస్తుడూ, లంచాలు తినని ప్రభుత్యోద్యోగి కరువై పోతున్నారు కదా….”

“అందుకనే వీటిని కరువు రోజులు అన్నారు,” రవణ చమత్కరించేడు.

ఇద్దరూ ఒక సారి నవ్వుకున్నారు.

“ఒ. కె. ఎక్కడున్నాం? ఆఁ బ్లేక్ మార్కెట్, లంచాలు. ఈ రెండూ మన దేశాన్ని చెద పురుగుల్లా తినేస్తున్నాయి. వీటిని అరికట్టడం నా గమ్యం. ఇది ఒక విష చక్రం. మూడేసి నెలలకి ఒక సారి వచ్చే ఎ. సి. టి. ఒ. (అసిస్టెంటు కమర్షియల్ టేక్స్ ఆఫీసరు) గారికి ముడుపు చెల్లించుకోవాలి ప్రతి వ్యాపారస్తుడూ. ఏదో కమిషన్ వ్యాపారాలు చేసి, తూకాలలో రైతులని మోసం చేసి గణించే వారయితే వీరిని భరించగలరేమో కాని సామాన్యమైన చిన్న కారు వ్యాపారస్తుడు వీరిని భరించ లేడు. పోనీ ఎవడైనా ఒక ఎ. సి. టి. ఒ. మడిగట్టుకుని లంచాలు తినకుండా ప్రపంచాన్ని ఉద్ధరిస్తానంటే వాడిని

వారం రోజులలో బదిలీ చేయిస్తుంది. ఎవరని అడగరేం? వర్తక సంఘం లేదా చేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్. 'ధర్మం చర' ఈ విషమ చక్రాన్ని ఆపి, విరగ్గొట్టి ధర్మాన్ని తిరిగి స్థాపించడానికి కంకణం కట్టుకుంది."

భారత యుద్ధంలో నరుడు నారాయణుడి మాట విన్నట్టే రవణ ధర్మరాజు మాటలు విన్నాడు. ఆవును మరి. ఇది నవ భారత యుద్ధం.

"మరి నాకు వ్యాపార వ్యవహారాల గురించి ఒ అంటే ఢం రాదే!"

"నువ్వు నిమిత్తమాత్రుడవేనయ్యా! రథం నడిపేది నేను. తోలుబొమ్మలాటలో సూత్రధారుడిలా, ఈ జగన్నాటకంలో భగవానుడిలా, ఈ ఉద్యోగ పర్వంలో సూత్రధారుడను నేనే. నేను చెప్పినట్లు మీరు చెయ్యడమే."

అయితే చెప్పమన్నట్లు రవణ మౌనంగా కూర్చుని వినడం మొదలుపెట్టేడు.

"మీరు చెయ్యవలసినదల్లా కాలి పని. ప్రతి ఊళ్లోనూ, ప్రతి దుకాణం దగ్గరకీ వెళ్లడం. ప్రతి వ్యాపారస్తుడూ నిరాకరించలేని విధంగా 'బేరం' ఎరగా చూపించడం. మనతో సహరించిన వాళ్లని రక్షించడం. సహాయం నిరాకరించిన వాళ్లని శిక్షించడం."

కురుక్షేత్ర రణరంగంలో గీతోపదేశం చేస్తూన్న కృష్ణ భగవానుడి చెంత కూర్చుని వింటూన్న అర్జునుడిలా రవణ వింటున్నాడు. ధర్మరాజు గుక్కెడు నీళ్లు తాగి చెప్పడం కొనసాగించేడు.

"మీరు ప్రతి వ్యాపారస్తుడి దగ్గరకి వెళ్లి గత అయిదేళ్ల చిట్టా ఆవర్జాలు మన కంపెనీ తనిఖీ చెయ్యడానికి ఇమ్మని అడుగుతారు. అలా అడగగానే వారు మీకివ్వాలంటే వారికి ఏదో లాభం చూపించాలి. ఆ పుస్తకాలు మీరు మన కంపెనీకి పంపితే అక్కడ మన నిపుణులు వాటిని తనిఖీ చేసి, జమాబందీలు సరి చూసి, ఏదో ఒక విధంగా ఆ వ్యాపారస్తుడికి లాభించేలా సలహాలు ఇస్తారు. ప్రభుత్వంవారికి అనవసరమైన అదనపు పన్నులు చెల్లించకుండా ఆదా చెయ్యాలంటే ఏమిటి చెయ్యాలో, లంచాలు ఇవ్వకుండా తప్పించుకోవాలంటే ఏమి చెయ్యాలో, వగైరాలన్నీ వాళ్లకి మనం చెబుతాం. మన సహాయం వల్ల వారికి కలిసొచ్చిన డబ్బులో సగం మన ఫీజు. వాళ్లకి కలిసొచ్చేది ఏదీ మనం చెయ్యలేక పోతే మనకి ఫీజు లేదు, వాళ్లకి నష్టం లేదు. ఎలాగూ చెయ్యగలిగేది ఏదీ లేదని ఆశ వదలిపెట్టుకున్న వాడికి లాభం చూపెడతామని ఆశ పెడుతున్నాం. ఆశ బలమైన ఎర.

పెద్ద పెద్ద కమిషన్ వ్యాపారస్తులు ఉంటారు కదా. వాళ్లు మనకి సహాయం చెయ్యడానికి నిరాకరిస్తారు. మనకి వాళ్ల కాటా లెక్కలు చూపించడానికి, మన తనిఖీలకి ఇష్టపడరు. మనం ప్రభుత్వపు సిబ్బందిమి కాదని తెలిస్తే అస్సలు ఇష్టపడరు. వీరంతా ఇంటి గుట్టు రచ్చకెక్కించడం అంటే ఇష్టం లేని వాళ్లు. వీళ్లేదో దాస్తున్నారన్నమాటే కదా. వాళ్ల పేర్లు, చిరునామాలు సేకరించి మీరు మన హెడ్డాఫీసుకి పంపాలి. మేము కలెక్టరుగారికి ఒకటి, సి. టి. ఒ. గారికి ఒకటి, అవసరమైతే విజిలెన్సు ఆఫీసుకొకటి రాసి పడేస్తాం. ఈ రకంగా ఊళ ఊది పట్టించినందుకుగాను ప్రభుత్వం మనకి పారితోషికం ఇస్తుంది. ఈ వేటలో లంచాలు తినే ఎ. సి. టి. ఒ. లు ఎవ్వరో మనకి తెలుస్తారు. వాళ్ల పేర్లు కూడ కలెక్టరుకి ఒకటి, విజిలెన్సు ఆఫీసుకి ఒకటి రాసి పడేస్తాం.”

“ఈ పని చేసినందుకు వారానికి రెండు వందలా?”

ఈ ప్రశ్నకి సమాధానంగా రెండు వంద రూపాయల కాగితాలు రవణ చేతిలో పెట్టేడు ధర్మరాజు. “ఇది మొదటి వారం జీతం. ముందు మీరు ఈ వేషం మార్చాలి. నా స్వంత టెయిలర్ దగ్గరకి వెళ్లి ఒక సూటు కుట్టించుకొండి. డబ్బు సరిపడకపోతే నేను చెప్పేనని చెప్పి బకాయి పెట్టండి. వారం రోజులలో మళ్లా కలుసుకుందాం,” అని చెప్పి, రవణ అంగీకారం కోసం కాసుక్కూర్చోకుండా ధర్మరాజు బయట ఉన్న చీకటిలోకి వెళ్లిపోయాడు.

స్థాణువులా నిలబడిపోయాడు రవణ. నిన్నటి వరకు చావు బతుకుల మధ్య ఊగిసలాడింది అతని జీవితం. జైల్లో మగ్గి, కోర్టుల వెంట తిరిగి అతని మెదడు మొద్దుబారి పోయింది. రవణ అందరిలాంటి వాడు అయితే అసలు జెయిలుకే వెళ్లేవాడు కాదు. అతనిలో కొంత ‘ఒరిజినాలిటీ’ లేకపోలేదు. ఈ అవకాశాన్ని ఏ విధంగా సద్వినియోగం చేసుకుందామా అని అతని మస్తిష్కం ధర్మరాజు ప్రణాళికకి పై ఎత్తులు వెయ్యడం ఎలాగా అని ఆలోచనలతో పరుగులు తీస్తోంది. ఇంత పకడ్బందీగా ఉన్న ఊహ తన బుర్రకే ఇంతకు పూర్వం తట్టనందుకు తనని తనే నిందించుకున్నాడు.

4

గత రెండు వారాలబట్టీ కాలు కాలిన పిల్లిలా తిరుగుతోంది భారతి. ఎక్కడెక్కడికో కాదు. తన స్వంత ఇంట్లోనే. అప్పటికే ధర్మరాజుకి అయిదు వేలు ఇచ్చి దరిదాపు రెండు నెలలు కావస్తోంది. మరి ధర్మరాజు ఫికరు లేదు. గోరుచుట్టు మీద రోకటి పోటులా ప్రాణ నష్టానికి తోడు ధన నష్టం కూడానా? చేసుకున్నదానికి చేసుకున్నంత మహదేవా అని చేతులు కడిగేసుకుని ఊరుకోవలసిందో ఏమో! ధర్మరాజు ఆ రోజు కోర్టులో ఇచ్చిన విజిటింగ్ కార్డు వెతికి అతనికి ఫోను చేసింది.

“హలో!” అటు నుండి తియ్యని కంఠం.

“ధర్మరాజు గారితో అర్జంటుగా మాట్లాడాలి,” గదమాయిస్తూన్న స్వరంతో అడిగింది, భారతి.

“సారీ, ధర్మరాజు ప్రస్తుతం ఆఫీసులో లేరు. మీరెవరో చెప్పి, మీ నంబరు ఇస్తే ఆయనకి కబురు అందజేస్తాను.”

“నా పేరు భారతి. కబుర్లూ, కాకరకాయలూ....”

“దయచేసి ఒక్క నిమిషం ఆగండి.”

ఒక క్షణం నిశ్శబ్దం. టెలిఫోను అవతలపక్క నేపథ్యంలో కాగితాలు కదలుతూన్న చప్పుళ్లు, టైపు యంత్రాల చప్పుళ్లు వినిపిస్తున్నాయి.

“ఇదేదో ఆఫీసులా ఉందే! అయితే ధర్మరాజుకి నిజంగానే ఆఫీసు, సెక్రటరీలు, పటాటోపం ఉన్నాయన్న మాట!” భారతి స్వగతంగా అనుకుంది.

“ఓ! మీరా! భారతి అంటే పీపుల్ వెర్సస్ రవణ కేసులో...” మరొక కంఠం టెలిఫోనులో మాట్లాడుతోంది.

భారతికి ధర్మరాజు మీద అపోహ పోయి కొంచెం సద్భావం ఏర్పడడం మొదలెట్టింది. ఇంత ఆఫీసు, పటాటోపం పెట్టుకుని అయిదు వేల కోసం పారిపోతాడా? ధర్మరాజు మీద కోపం తగ్గింది. కాని అతనితో మాట్లాడాలన్న కోరిక పోలేదు.

“అవును. ధర్మరాజు గారిని అర్జంటుగా కలుసుకోవాలంటే ఇప్పుడు ఎక్కడ దొరుకుతారు?”

“ఈ రోజు ఫరూకుద్దీన్ కేసు తీర్పుకి వచ్చింది. అందుకని ధర్మరాజు గారు కోర్టుకి వెళ్లేరు.”

“అయితే కోర్టుకి వెళ్లి కలుసుకుంటాను.”

“క్షమించాలి. మీకు అంత తొందరగా ఉంటే ఈ మధ్యాహ్నం ఒంటి గంటకి ఆఫీసుకి రాండి. ఆ సమయంలో ధర్మరాజు గారు మిమ్మల్ని చూసే ఏర్పాటు చేస్తాను,” అంటూ దారి లోకి వచ్చింది సెక్రటరీ.

భారతికి బుర్ర తిరిగిపోతోంది. కిరాయికి కూనీలు చేయించే ధర్మరాజుకి ఆఫీసు, సెక్రటరీ, భేషజమూ, పటాటోపమూనా? అమ్మ ధర్మరాజూ! మళ్లా కోర్టుకి వెళ్లేడంటే మరొక కేసు ధర్మం చర! వారికి.

కారులో, ధర్మరాజు ఆఫీసు వెతుక్కుంటూ, వెళ్లింది, భారతి. ఆఫీసు అంతా స్టయిల్ గానే ఉంది. వరండా మీద నడుస్తూ ఉంటే ఒక పక్క రకరకాల ఆఫీసులు ఉన్నాయి. ఒక తలుపు మీద "శరణం గచ్ఛామి!" అనిన్నీ, మరొక తలుపు మీద "సత్యం వద!" అనీ కనిపించేయి. ఇదేదో బౌద్ధ ఆరామమో, వేదాంత ఆశ్రమమో అయి ఉండాలి అనుకుంటూ ఉండగానే తరువాత తలుపు మీద "ధరం చర!" అని కనిపించింది. ఆ తలుపు తీసుకుని లోపలికి వెళ్లింది భారతి.

లోపల వయ్యారాలు ఒలకబోస్తూ బల్ల దగ్గర ఒక అమ్మాయి కూర్చుని ఉంది. స్వాగతభాషిణి కాబోలు. భారతిని పలకరించి, కూర్చోబెట్టింది. మరో ఇద్దరు ఎవరికోసమో నిరీక్షిస్తూ కూర్చుని ఉన్నారు. కొద్ది క్షణాలలో భారతికి పిలుపు వచ్చింది. ధర్మరాజు ఆఫీసు గదిలోకి వెళ్లింది.

"మీకు నా మీద చాల కోపంగా ఉందని విన్నాను."

"కోపమా! ఒళ్లు మండుతూ ఉంటే!! అయిదు వేలూ చెల్లించుకున్నాను. ఇంతవరకు ఆవగింజంత కదలిక అయినా లేదు."

"మీరలా తొందరపడితే ఎలా? మనం చెయ్యవలసిన పనులన్నీ చేసేం. వల పన్ని కాపలా కాస్తున్నాను. ప్రణాళిక పక్కానికి రాగానే పిట్ట దానంతట అదే చిక్కుతుంది."

"వలో! వల్లకాడో!! రెండు నెలలయింది."

"అమ్మమ్మ! ఎంత మాటన్నారు. మీకు నా సమర్ధత మీద నమ్మకం లేకపోతే నేనేమి చేసేనో చెబుతాను. దానిలోని బాగోగులు మీరే నిర్ణయించి చెప్పండి," అంటూ ధర్మరాజు సొరుగు లోంచి ఒక మేపు తీసేడు. దాని మీద ఎర్ర సిరాతో ఒక మార్గం గుర్తించబడి ఉంది. ఆ మేపుని బల్ల మీద పరచేడు. భారతి ఆత్రుతతో చూస్తోంది.

"ప్రస్తుతం రవణ 'సత్యం వద!' అనే కంపెనీలో పని చేస్తున్నాడు. వాళ్ల ఆఫీసు ఈ పక్కనే ఉంది. మీరు దారిలో చూసే ఉంటారు. ఈ ఉద్యోగం నేనే వేయించేను." ధర్మరాజు భారతి వైపు చూసేడు.

భారతి ఏమీ అనలేదు. ఆ మేపు వైపే చూస్తోంది. దాని మీద అక్కడక్కడ ఎర్ర సిరాతో సున్నలు చుట్టబడి ఉన్నాయి. అనకాపల్లి, చోడవరం, మాడుగుల, నర్సీపట్నం, కోటనందూరు, తుని, పిఠాపురం, కాకినాడ.. ఇలా కొన్ని ఊళ్ల చుట్టూ సున్నలు ఉన్నాయి. ఆ సున్నలని కలుపుతూ మందపాటి ఎర్రని గీత కనిపిస్తోంది.

End of Preview.

Rest of the book can be read @

http://kinige.com/book/Dharmasamsthapanartham

* * *